

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ ГЕНДЕРУ

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма Гендерні студії
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	20__/20__
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: доц. Світлана БАБЕНКО

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПШБ, дата) «__» 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПШБ, дата) «__» 20__ р.

Розробила:

Світлана БАБЕНКО, к.соц.н., доцент, доцент кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

Олег МАЗУРИК

Протокол № 12 від «31» 08 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії _____ Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – ознайомити студентство із особливостями соціологічного підходу до гендерних студій, проявами гендерного порядку в сучасному суспільстві, ключовими результатами міжнародних порівняльних досліджень гендерних нерівностей; удосконалити навички критичного мислення, академічної дискусії та презентації англійською мовою.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* англійську мову на рівні B1 (середній рівень), понятійно-категоріальний апарат соціології, основні соціологічні теорії та підходи.
2. *Вміти* аналізувати соціологічну інформацію, працювати з масивами первинної соціологічної інформації, читати та писати соціологічні тексти англійською мовою.
3. *Мати навички* пошуку релевантної інформації англійською мовою, аналізу соціологічної інформації, участі у дискусії.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна дає студент(к)ам систематизацію знання про специфіку соціологічного підходу гендерних студій, сучасний стан гендерних відносин та гендерного порядку в Україні у порівнянні з іншими сучасними суспільствами. Студент(к)и ознайомляться з міжнародними порівняльними дослідженнями, які включають питання, пов'язані з гендерною проблематикою, і використовують ці дані для подальшого наукового пошуку у напрямку гендерних досліджень. Курс базується на посліданні лекцій та практичних занять. Основною діяльністю на практичних заняттях є дискусії, аналіз первинних та вторинних соціологічних даних. Наприкінці курсу студент(к)и представляють аналітичний звіт (до 10 сторінок) з соціологічного аналізу одної з актуальних проблем гендерного порядку, на основі опрацьованих публікацій та соціологічних даних \ або власної наукової розвідки.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Акцентувати увагу на основних специфіці соціологічного підходу в дослідженні та описі соціальних проблем гендерного порядку.
- Покращити навички критичного мислення
- Підвищити навички пошуку та аналізу соціологічної інформації
- Покращити навички академічної дискусії та презентації англійською
- Вміти здійснювати порівняльну характеристику гендерного порядку в різних суспільствах.

Що сприяє формуванню наступних компетентностей:

- ЗК08. Усвідомлення проблематики рівних можливостей у суспільстві, зокрема її гендерних, расових, вікових аспектів.
- СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.
- СК02. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти.
- СК11. Здатність застосовувати соціологічні знання, вміння та навички до аналізу гендерної проблематики, вміння робити гендерний аналіз.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми, методи і технології викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати результати сучасних соціологічних досліджень ключових соціальних проблем	Лекція, практичне	Груповою роботою, контрольна робота, іспит	20
2.1	Вміти працювати з соціальною інформацією, даними соціологічних досліджень	Лекція, практичне, самостійна робота	Груповою роботою, підсумкова робота, контрольна робота, іспит	20
2.2	Вміти виявляти, аналізувати та інтерпретувати актуальні соціальні проблеми розвитку суспільства	Лекція, практичне, самостійна робота	Груповою роботою, підсумкова робота, іспит	20
3.1	Демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами	Практичне, самостійна робота	Груповою роботою	20
4.1	Демонструвати навички самостійної дослідницької роботи, опанування новими знаннями	Практичне, самостійна робота	Груповою роботою, підсумкова робота	20

3

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	2.1	2.2	3.1	4.1
Програмні результати навчання (ПР)					
ПР01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.	+			+	+
ПР02. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.	+	+	+		
ПР07. Вирішувати етичні дилеми відповідно до норм професійної етики соціолога та загальнолюдських цінностей.				+	+
ПР13. Застосовувати соціологічний підхід до аналізу гендерної проблематики		+	+		

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Груповою роботою (РН1.1, РН2.1, РН2.2, РН3.1, РН4.1) – мін. 12 балів/ макс. 20 балів.
2. Підсумкова робота (аналітичний звіт) (РН2.1, РН2.2, РН4.1) – мін. 12 балів/ макс. 20 балів.
3. Контрольна робота (РН1.1, РН2.1) – мін. 12 балів/ макс. 20 балів.

- підсумкове оцінювання у формі іспиту (РН1.1, РН2.1, РН2.2) – мін. 24 \ макс. 40 балів.

- умови допуску до іспиту: для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 36 балів* (за поважних причин, підтверджених документами) для отримання допуску до іспиту обов'язково подати письмові роботи – відпрацьовані пропущених практичних занять з кожної невідпрацьованої теми дисципліни та підсумкову роботу.

7.2. Організація оцінювання:

1. Груповою роботою – на практичних заняттях протягом тем 1-6.
2. Підсумкова робота (аналітичний звіт) – виконується з актуальних проблем гендерних досліджень на основі прочитаних статей у фахових англомовних журналах та власних розвідок, теми 3-6 (за розкладом, за графіком).
3. Контрольна робота – після 6-ї теми.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

4

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ п/п	Теми	Кількість годин		
		лекцій	практичні	самостійна робота
1.	Соціологічний підхід в гендерних студіях	2	2	10
2.	Гендерні нерівності та стать у соціологічних дослідженнях	2	2	10
3.	Гендер у відносинах та інституціях	4	2	10
4.	Гендеровані соціальні інститути	4	4	10
5.	Кількісна та якісна та мікс методології в соціології гендеру	4	4	10
6.	Інтерсекційний аналіз в гендерних студіях	4	4	20
	Контрольна робота		2	10
	ВСЬОГО	20	20	80

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 20 год.

Практичні заняття - 20 год.

Самостійна робота - 80 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні: (Базова)

1. Handbook of the Sociology of Gender (Eds. Risman B.J., Froyum C.M., Scarborough W.J.) Springer 2018
2. Amy Wharton (2012) The Sociology of Gender. An introduction to theory and research. Wiley-Blackwell
3. Abbott P., Wallace C., Tylor M. (2005) An Introduction to sociology. A Feminist Perspective. Springer. Pp.16-56
4. Kimmel M. (2011) The Gendered Society. Oxford University Press

Додаткова:

1. Anna Temkina and Elena Zdravomyslova Gender Studies in Post-Soviet Society: Western Frames and Cultural Differences. Studies in East European Thought, Vol. 55, No. 1, Gender and Culture Theory in Russia Today (Mar., 2003), pp. 51-61
2. Janeen Baxter and Erik Olin Wright. The Glass Ceiling Hypothesis: A Comparative Study of the United States, Sweden, and Australia. Gender and Society, Vol. 14, No. 2 (Apr., 2000), pp. 275-294
3. S.Delamont P. Atkinson. Gender and Research. Four volume set 2009, SAGE Publications Ltd
4. A Guide to Gender - Sensitive Research Methodology Prepared by Sela M. Musundi, Jane K. Onsongo and Ayo Coly for FAWE, April 2013// http://www.fawe.org/Files/FAWE_Guide_to_Gender_Sensitive_Research.pdf
5. Research and Gender Sensitive Methods <http://www.aau.org/sites/default/files/Gender/Toolkit-module5.pdf>
6. Linda Grant, Kathryn B. Ward, Xue Lan Rong Is There An Association between Gender and Methods in Sociological Research? American Sociological Review, Vol. 52, No. 6 (Dec., 1987), pp. 856-862
7. Janet Saltzman Chafetz. Feminist Theory and Sociology: Underutilized Contributions for Mainstream Theory. Annual Review of Sociology, Vol. 23 (1997), pp. 97-120
8. J. Pilcher, I. Whelehan. Fifty Key Concepts in Gender Studies SAGE Publications London • Thousand Oaks • New Delhi// <http://6rang.org/wp-content/uploads/2013/06/PanjahMafhomeKelidiMotalateGenderi.pdf>
9. Abbas Tashakkori and Charles Teddlie Mixed Methodology: Combirirlrg Qualitative and Quantitative Approaches., Thousand Oaks, CA: Sage, 1998. 185 pp
10. J. William Spencer and Kriss A. Drass. The Transformation of Gender into Conversational Advantage: A Symbolic Interactionist Approach. The Sociological Quarterly, Vol. 30, No. 3 (Autumn, 1989), pp. 363-383
11. Sherryl Kleinman. Feminist Fieldwork Analysis.. Los Angeles: Sage, 2007, 144 pp.,
12. Francine M. Deutsch. Undoing Gender Gender & Society 2007 21: 106
13. Approaches and Methodologies in the Social Sciences A Pluralist Perspective Edited by Donatella della Porta and Michael Keating Cambridge University Press 2008

14. Approaches to Social Research. Fifth Edition. Royce A. Singleton, Jr., Bruce C. Straits 2009 Oxford University Press
15. Feminist Methods in Social Research by Shulamit Reinharz. New. York: Oxford University Press 1992
16. Nicole Westmarland. The Quantitative/Qualitative Debate and Feminist Research: A Subjective View of Objectivity Forum: Qualitative Sozialforschung = Forum: Qualitative Social Research., 2 (1). p. 13. Volume 2, No. 1, Art. 13 – February 2001
17. Catherine Connell Doing, Undoing, or Redoing Gender? Learning from the Workplace Experiences of Transpeople Gender & Society 2010 24: 31
18. Joyce McCarl Nielson, Glenda Walden, Charlotte A. Kunkel Gendered Heteronormativity: Empirical Illustrations in Everyday Life. The Sociological Quarterly, Vol. 41, No. 2 (Spring, 2000), pp. 283-296
19. Stephen Valocchi Not Yet Queer Enough : The Lessons of Queer Theory for the Sociology of Gender and Sexuality Gender & Society 2005 19: 750
20. Adam Isaiah Green. Queer Theory and Sociology: Locating the Subject and the Self in Sexuality Studies. Sociological Theory, Vol. 25, No. 1 (Mar., 2007), pp. 26-45
21. Mary Crawford and Danielle Popp. Sexual Double Standards: A Review and Methodological Critique of Two Decades of Research. The Journal of Sex Research, Vol. 40, No. 1, Gender and Sexuality (Feb., 2003), pp. 13-26
22. T. V. Barchunova The Selfish Gender, or the Reproduction of Gender Asymmetry in Gender Studies. Studies in East European Thought, Vol. 55, No. 1, Gender and Culture Theory in Russia Today (Mar., 2003), pp. 3-25
23. Anastasia Posadskaya. Women's Studies in Russia: Prospects for a Feminist Agenda. Women's Studies Quarterly, Vol. 22, No. 3/4, Women's Studies: A World View (Fall - Winter, 1994), pp. 157-170

10. Додаткові ресурси:

- The Global Gender Gap Report 2019 <https://www.weforum.org/reports/the-global-gender-gap-report-2019>
- The European Social Survey (the ESS) <http://europeansocialsurvey.org/>
- EuroBarometer http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm
- European Values Study (EVS) <http://www.europeanvaluesstudy.eu>
- Ukrainian Society in Sociological Monitoring http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php
- Kyiv International Institute of Sociology <https://www.kiis.com.ua/?lang=eng>